

staat zijn geraakt, hun contributie te betalen. In overleg met B. en W. wordt uitgemakt, bij een hoedanige daling der inkomsten onmacht zal worden aangenomen.

De ziekenfondsen nemen geen personen als nieuwe leden aan, die na 31 Juli jl. met schuld zijn geroyeerd uit andere ziekenfondsen.

Aan elk aangesloten ziekenfonds wordt een afdeling opgericht voor „buitengewone leden”, d. z. degenen, die vier weken schuld hebben uit hoofde van onmacht. Deze leden betalen *geen* contributie, als zij geregeld worden ondersteund door het Algemeen Steun-Comité; anders betalen zij als regel de halve contributie. In uitzonderingsgevallen beslissen B. en W. Deze ontvangen ook wekelijks de lijsten der „buitengewone leden”. De „buitengewone leden” mogen alleen bij verhuizing naar een ander stads-gedeelte van dokter of apotheker veranderen en moeten bij verbetering hunner omstandigheden weder gewoon lid worden. De gemeente *vergoedt aan de ziekenfondsen de helft van hun uit deze regeling voortvloeiend verlies aan contributie*, mits zij aan de deelnemers *ten minste twee derde van hun gewoon honorarium* voor de behandeling der „buitengewone leden” uitkeeren. Het vervoer van „buitengewone leden” naar de ziekenhuizen geschiedt zoo noodig kosteloos vanwege de gemeente.

Deze regeling is ondertekend door de ziekenfondsen Victoria, Nederl. Alg. Ziekenfonds, Alg. Ziekenfonds voor Amsterdam en Rotterdamsch Ziekenfonds, terwijl Ziekenzorg en het Alg. Onderl. Ziekenfonds „Door en voor Werklieden” hebben verklaard, voorloopig geen gebruik te zullen maken van het recht op uitkeering, inmiddels de leden en deelnemers *alle bestaande rechten te zullen doen behouden* en wekelijks aan B. en W. opgave zullen doen van de aangenomen en geroyeerde leden.

ZIEKENFONDSMAATREGELEN IN DUITSCHLAND. — Het „Verband der Betriebskrankenkassen in Opper-Silezië heeft bekend gemaakt, dat de geneeskundige verzorging der leden is verzekerd door collegiale waarneming. Ook te München is de hulp voldoende; de helft der artsen, 450 in getal (meer dan in gewone tijden te Amsterdam) is beschikbaar.

Te Berlijn heeft de vereeniging van vrij-gekozen ziekenfondsartsen besloten, aan door krijgsveld afwezige collega's, die tot dusver ten minste 120 mark honorarium per jaar uit de ziekenfondspraktijk hebben genoten, een schadevergoeding te verzekeren in evenredigheid met het honorarium over de eerste 6 maanden van dit jaar (*Deutsche med. Wochenschrift*).

WAT WORDT ER NU VAN DE GENEESKUNDIGE WETENSCHAP? — *Medical Record* wijdt aan deze vraag een korte beschouwing. Stilstand in den wetenschappelijken arbeid door afwezigheid van een aantal werkers en later belangrijke achteruitgang in de inkomsten der wetenschappelijke werkplaatsen zullen ongetwijfeld veel achterwege doen blijven van wat in rustige tijden zou zijn verricht. Maar evenals in vroegere oorlogen zal op ziektekundig en chirurgisch gebied ook veel worden geleerd, wat de menschheid ook na deze bittere beproeving in vreedstijd tot nut zal zijn. Sedert AMBROISE PARÉ als leger-arts de onderbinding der slagaderen heeft bedacht, heeft het niet ontbroken aan feiten, die grond geven voor deze eeniger mate troostende gedachte.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

EEN ONDERSCHIEDINGSTEEKEN VOOR BURGERARTSEN TIJDENS DE MOBILISATIE.

Hopende dat vele collegae, vooral militaire artsen, nog tijd genoeg kunnen vinden „het *Tijdschrift*” te lezen, wil ik gaarne het volgende onder aller aandacht brengen.

Het is namelijk enkele collegae en ook mij zelf overkomen, dat in spoedeischede gevallen men de schildwacht, die een of anderen weg afzet, niet mocht passeeren zonder zijn pas getoond te hebben; zijn andere voetgangers, wielrijders of bestuurders van rijtuigen voor, dan moet er vaak eenigen tijd gewacht worden ten koste bijvoorbeeld van een patiënte met placenta praevia of van een patiënt met longontsteking, die hartzwakte vertoont. Bovendien, elke arts is niet altijd zorgvuldig; hoe vaak zal men, 's nachts uitgehaald, vergeten zijn pas bij zich te steken; dan ook ondervindt men last van een zorgvuldig schildwacht. Ik was zoo vrij mij te beklagen bij een luitenant over een schildwacht, die mij 's nachts met moeite doorliet wegens het niet hebben van een pas, wegens het zelfs niet hebben van eenig identiteitsbewijs (ik had een andere jas aan dan over dag); de luitenant vroeg mij zeer beleefd, hoe laat in den nacht dit was voorgevallen en ging zeer vriendelijk heen met een: „dokter, ik zal dien vent een plumpje geven”.

Ook gebeurde het, dat een soldaat een lichte verwonding krijgende, den passeerenden arts niet kent en een boodschapper stuurt, die gelijk met mij aan mijn huis stond om verbandmiddelen te halen, terwijl ik alle verbandmiddelen in mijn tasch voorradig had.

Enkele burgerartsen zijn als waarnemende officieren van gezondheid aan een fort verbonden. Is er toevallig eens verandering gekomen in de bezetting, zoodat er een onbekende schildwacht staat, dan wordt zeer militair gezegd: „Wie is u?” daarna beleefder: „O! neemt u mij niet kwalijk, dokter”. Zijn er vreemde officieren op het fort, dan ook wordt zoo'n burger aangezien met een uitdrukking in de oogen van: „wat doet die hier?” De welwillende schildwacht, dit bemerkende, zegt: „dat is de dokter”; daarna volgt kennismaking.

Een klein onderscheidingssteeken aan alle burgerartsen gegeven, zou mijns inziens in streken, waar veel militairen zijn, zeer gewenscht zijn. Het vervelende oponthoud bij het passeeren van de schildwacht zou vervallen, bij eventueele ernstige gevallen kon men doorgaan, aan hem onbekende soldaten zou de burgerarts terstond eerste hulp kunnen verleen.

Nederhorst den Berg, September 1914.

Dr. S. WARTENA.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Aangiften van beroepsziekten.

Het aantal aangiften van beroepsziekten overeenkomstig art. 21 der Arbeidswet 1911 door de behandelende geneeskundigen toegezonden aan den directeur-generaal van den arbeid heeft over de maand Juli 1914 bedragen 18, d. w. z. juist evenveel als in Juli 1913. Van deze aangiften vallen 9 gevallen van loodvergiftiging onder groep A (waarvan de aangifte steeds verplicht is). In groep B (aangifte slechts verplicht, wanneer patiënt in een bepaald bedrijf werkzaam is of geweest is) vindt men één geval van longlijden, één geval van nystagmus, drie gevallen van ontsteking van de huid, het onderhuidscelweefsel, van peesscheeden van de hand, spierscheeden en spierweefsel van den onderarm, één geval van ontsteking en zweren van de huid, zweren van de slijmvliezen van neus en mond, en drie gevallen van zweren van het hoornvlies en van het bindvlies van het oog.

MUNTENDAM.

BUITENLAND.

MANILLA. — **Woningverbetering.** Met het oog op de steeds voorkomende gevallen van ratpest, heeft de gezondheidsdienst het gemeentebestuur bewogen tot